

[Poul Hansen (Kalundborg).]

forhandlingsvilje og forhandlingsevne, det ærede medlem hr. Aksel Møller tidligere har givet prøver på, og altfor krigerisk til det venlige sindelag, som vi godt ved det ærede medlem har. Jeg har da også mine tvivl om, at det er dette krigeriske, militære billede, der skal stå som symbol for oppositionens holdning herinde i vinter; det ville svare dårligt til de krav, som folkestyret og de foreliggende opgaver stiller til os alle. Det er klart, at skal kamplurerne være samlingens musik, kan også vi indstille os herpå, men jeg tror, at befolkningen hellere ser arbejde og samarbejde herinde, og jeg kan på mit partis vegne give tilsagn om deltagelse heri.

Erik Eriksen: Det kan være svært at finde ud af, hvor man skal begynde, og hvor man skal slutte de bemærkninger, der er at knytte til den redegørelse, som statsministeren på regeringens vegne fremsatte forleden dag.

Som traditionen også var under den gamle grundlov, indledte statsministeren med en omtale af de udenrigspolitiske forhold og vort lands stilling i det mellemfolkelige samarbejde i det hele taget. Der er næppe for mig grund til at knytte mange kommentarer til det, statsministeren udtalte om disse forhold. I sin redegørelse sagde statsministeren det i sig selv selvfølgelig, at Danmark som hidtil ville tage del i arbejdet indenfor De Forenede Nationer og Europarådet.

Vi deler alle den almindelige glæde over den afspænding i de internationale forhold, som i de sidste måneder har kunnet konstateres. Der er flere tegn at glæde sig over i så henseende. Hvis vi er nået så vidt, at den erkendelse begynder at trænge igennem, at krig ikke længere kan anvendes i udenrigspolitikens tjeneste, fordi den betyder undergang for alt og derfor ikke tør voves, ja, så er der ved at opstå en ny situation i forholdet mellem nationerne; så er forhandling det eneste middel til problemernes løsning, hvis de overhovedet skal kunne løses.

Jeg er naturligvis helt på det rene med, at vi her står overfor forhold, som det endnu vil tage meget lang tid at få klaret. Samarbejdet indenfor NATO har skabt en

magtbalance mellem de to store grupper og har dermed også bidraget til afspændingen i de internationale forhold. Selvom det endnu langt fra kan siges at være noget endeligt afklaret, vi har oplevet i de sidste måneder, har vi alligevel en pligt til at understrege dette nye, understrege betydningen af den nye tone og af det, der er sket vedrørende Østrig, konferencerne de forskellige steder og så fremdeles. Hvis — jeg siger igen: hvis — der bag alt dette ligger en erkendelse af, at det af hensyn til fremtiden er nødvendigt at slå en streg over alt det had og al den hævnfølelse, vi kender fra fortiden, synes jeg, vi er nået et stykke frem ad vejen.

Det kan vel ikke kaldes naivt at give udtryk for den opfattelse, at skal vi nå frem til en virkelig afspænding i verden, kræves der en mentalitetsændring, og den er da endelig også forudsætningen for et frugtbart mellemfolkeligt samarbejde. Det, der for mig at se først og fremmest tiltrænges, er en realitetsbetonet vilje til gensidig forståelse og en rimelig respekt for hverandres meninger og interesser.

Med hensyn til de dansk-tyske mindretalsdrøftelser deler min gruppe og jeg håbet om, at de virkelig har været medvirkende til at skabe mere harmoniske forhold i grænseegnene. Det er rigtigt, at det danske mindretal ved næste landdagsvalg har mulighed for at blive repræsenteret i landdagen, og vi deler vel alle eller så godt som alle her i tinget håbet om, at dette må ske, ligesom mindretallets stilling i det hele taget jo ligger alle danske varmt på sinde.

Jeg kan i denne forbindelse ikke lade være med at gøre opmærksom på en udtalelse af præsident Holger Andersen, der ved Grænseforeningens sendemandsmøde i Nyborg forleden om de aktuelle problemer sagde, at han havde følelsen af, at man i Bonn altfor hurtigt havde trukket sig ud af medansvaret for situationen i Sydslesvig. Det er vist uden overdrivelse rigtigt, at der ikke blæser nogen særlig blid vind fra Kiel, når punkterne i forbundsagens erklæring tages op til realitetsbehandling.

Det er vel nok for tidligt at sige noget endeligt om, hvor stor afstanden mellem ord og handlinger vil være syd for grænsen. Jeg kan ikke lade være med at sige, at det Vesttyskland, der nu er suverænt og ind-